

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Pirmadienis, Birželio-June 23 d., 1924

437

No. 152

Pasaulio darbininkai pasmerkia fašizmą

Fašistų vadai išduoda žmogųdybės dalyvius

Žydai bėga iš Rusijos bijodami pogromų

Tarptautinis darbininkų protestas ir pasmerkimas fašizmo

GENEVA, Šveicarija, birž. 21. — Genevos socialistai šį vakarą surengė milžinišką masinę susirinkimą protestui prieš nužudymą Italijos socialistų parlamento atstovo Dr. Giacomo Matteotti.

Kadangi estradoje buvo susirinkęs komitetas, atstovaujantis visų kraštų darbininkų organizacijoms, laikinai čia tarptautinį darbininkų suvažiavimą, tai šis protesto susirinkimas virto internacionaliniu.

Čia buvo Francijos darbininkų vadai Leonas Jouhaux, Belgijos Mertens, Anglijos Edward Poulton, kurie tarp kitų šminčių aplodismentų aštriais žodžiais smerkė fašizmą, viešpatuojantį pagalba teroro ir žmogžudibių, ir sakė, kad pasaulio protestas padės Italijos darbininkams nutraukti nuo savo pečių fašizmo jungą.

Belgų atstovas Mertens graudeno pasaulio darbininkus suatriušinti fašizmui galvą. Olandijos socialistų vadai Jan Oudegeest išvadino fašistus Romos razbaininkais, o Jouhaux sakė, kad Mussolini bandas būti Napoleonu III. Pasak Jouhaux, Mussolini, kaip diktatorių, viršum Italijos duris, kur laisvą pačius žodžius, kurie yra padėti viršum Pragaros durų: "Meskit visokią viltį, kurie čia įeina!" Tačiau Italijos žmonės išsivadavo ir bus laisvi, kadangi nėra dar tokios stiprios valdžios, kuri galėtų nustelbti balsą šaukiantį laisvę.

Italų kalbėtojas, Villeri, sakė, kad Matteotti'o kūnas buvo taip baisiai subadytas, kad valdžia nedrįs atiduoti jį jo šeimynai, bijodama dėl pasekmių, kurių galėtų kilti dalykui viešai pasirodžius.

Buvo priimta rezoliucija, kurioje sakoma, kad Matteotti, miręs kankintinio mirė, mirė ne veltui. Italijos proletariatui gi pareiškama viso pasaulio simpatijos.

Federalė Šveicarijos valdžia prašė oratorių susilaikyti nuo užgaunamų Italijos valdžiai žodžių, bet kalbėtojai atsakė, kad savo nuomonei pareiškė jie nenorį, bet varžomi jokia cenzūra.

Fašistų viršyla išduoda savo sėbrus

Socialistų atstovas Matteotti buvęs užmuštas ir jo lavonas sudegintas.

ROMA, birž. 21. — Vienas iš suimtųjų ir kalėjime laikomų fašistų vadų, Amerigo Dumini, buvęs vidaus reikalų ministerijos spaudos biuro viršininkas,

kvočiamas prisipažino, kad jis buvęs vienas iš toų aukštų valdžios vietos užimančių fašistų bandos, kuri pasirūpino nužudyti nepakenčiamo ir pavojingo jiems parlamento atstovo, socialisto Dr. Matteotti.

Dumini'o pasipasakojimas sukėlė didžiausios sensacijos ne tik Romoje, bet visoje Italijoje.

Jis papasakojo, kad žmogžudąs Matteotti'ui nužudyti nusamdę Cezare Rossi, Filippo Filippelli ir Marinelli — visi aukštieji fašistų tarybose valdininkai, visi artimi fašistų diktatoriaus, premjero Mussolini'o sėbrai.

Be Dumini'o buvę dar keturi vyrai. Jie pagavę Matteotti, įsitraukę į automobilį ir tuojau durkliais subadę. Kunas buvęs nūgabentas į mišką, netoli Vico ežero, ir paslėptas, o vėliau nūgabentas kiton vieton ir sudegintas.

Dumini sakė, kad vienas vyriausiųjų samoksininkų nužudyti atstovą Matteotti'į buvęs fašistų organo Corriere Italiano redaktorius Filippelli. Pastarasis nesigina, kad jis dalyvavęs atstovo išvogime, bet prie jo nužudymo jis rankų nepridėjęs.

Buvęs fašistų partijos spaudos biuro vedėjas Fredi išsaugęs parlamento narį Fornį dvi savaites, kad pastarasis būtų kalbą apie išvogimą Matteotti'o pasakė karčių teisybės žodžių fašistų adresų. Fornį išsaugimo betgi nepriėmė, atsakydamas, kad dueliu šito dalyko nepabaigsi, o tik nukreipsi visuomenės dėmesį nuo tikrosios dalyko padėties, nuo pačios bylos.

Bijoma didelių žydų pogromų Rusijoje

Monarchistai ruošia sukilimą ir siūnė gyventojus prieš žydus.

RYGA, birž. 22. — Žydų pabėgėliai, atvykstantieji iš Rusijos Rygon, pasakoja, kad sovietų valdžia esanti susirūpinusi dėl didelių žydų pogromų, kurie, žiniomis, rusų vidurvasario šventėms, pradedant liepos 8, esą ruošiami Ukrainoje ir visoje centralinėje Rusijoje.

Per pastarąsias dvi savaites čeka esanti areštavusi tukstančius asmenų, įtariamų kaip turinčių ryšių su monarchistų organizacijomis užsieny, kurios slaptaisiais keliais gabenusios Rusijon vežimus antisemitinės literatūros. Odesos, Kijevo, Charkovo, Maskvos ir Petrogrado kalėjimai esą grūstini areštuotų žmonių prigrusti. Atvykusieji iš tų miestų žydai praneša, kad šimtai jų tikybės žmonių, kurie lankėsi Krimėje ir kituose Juodųjų jūrų pakraščio miestuose, skubotai bėga iš ten ir grįžta į didžiulius centrus, kame yra didesnės raudono

CHARLES G. DAWES, buvęs reparacijų ekspertų komisijos nominuotas kandidatu į valstybės vice-prezidento vietą. pirmininkas, dabar republikonų

nosios armijos jėgos, kurios turėtų sukilimus ir ekscesus nušalinti.

Tą žydų bėgimą iš pietų Rusijos patvirtina ir kiti atvykę iš ten pabėgėliai.

Monarchistai kurstą gyven-tojus maištauti

Nežiūrint visų sovietų valdžios pastangų išnaikinti monarchistų judėjimą Rusijoje, asmenys, turintieji ryšių su monarchistų organizacijomis Baltijos valstybėse pasakoja, kad monarchistų jėgos Rusijoje esantios stiprios ir jos veikiančios, kad sukursius žmones sukilti. Monarchistai tikisi, kad laukiamieji žydų pogromai išsivystys visuotiniu sukilimu prieš sovietų režimą. Jie tikisi, kad prie sukilimo prisidės daugelis kariuomenės garnizonų, nes juos pasireiškia didelis nepasitenkinimas ir murmėjimas dėl blogo maisto, ir Maskva esanti tuo labai susirūpinusi.

Per demobilizaciją gegužės 1 dieną esą paleista 200 tukstančių nepatenkintų kareivių. Daugelis jų grįžo į savo kaimus, bet kiti, pasilikę miestuose, kaip Maskvoje, Petrograde ir kituose fabriky centruose, sėją nepasitenkinimą tarp kitų darbininkų ir šiaip gyventojų. Jau dabar septyniuose didžiuliuose Sovietų miestuose registruota 1,200,000 bedarbių.

Ypatingai aštri nedarbo padėtis yra Maskvoje ir Petrograde, kur per pastaruosius tris mėnesius valstybės politinė policija areštavo 15,000 bedarbių ir nepmanų ir išsiuntė juos į tolimas provincijas.

Vienas svarbus valdininkas, ką-tik sugrįžęs iš Maskvos, sakė, kad išskiriant keletą valstybės subsiduojamų fabriky, visi kiti Maskvos apygardoj fabriky stovi be darbo.

Drą Alseiką Lenkai tremia iš Vilniaus

Lenkų Vyriausybės komisaras gegužės 27 d. įsakė d-rui D. Alseikai ir d-rei V. Alseikenei ligi š. metų liepos 1 d. išvažiuoti iš Lenkijos respublikos teritorijos. Kadangi d-ras Alseika yra Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto — vienintelės šiam krašte lietuvių atstovybės organo pirmininkas ir be to Liet. Sanitarės Pagalbos Draugijos, laikinasis Vilniaus didelės poliklinikos, pirmininkas ir tos poliklinikos vedėjas, d-rė Alseikienė yra Liet. Dr-jos nuk. dėl karo šelpti Centro Komiteto narys, taip pat ir Liet. Sanit. Pag. D-jos Valdybos narys, ir be to jie abu aktingai dalyvauja kitų lietuvių draugijų gyvenime ir yra veiklus vienuomenės darbuotojai, tai šis išstremimas yra naujas skaudžiausias smugis Vilniaus lietuvių visuomenei, jau ir be to netekusiai savo inteligentinių jėgų.

WILKES BARRE, Pa.—United Mine Workers unijos tyrinėjamoji komisija pradėjo čia savo posėdžius tikslu ištirti priežastis nuolatinių mažų streikų Wilkes Barrės kasyklų rajone.

PINIGŲ KURSAS

Šeštadienį, birž. 21 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.34
Belgijos, 100 frankų	\$4.70
Danijos, 100 kronų	\$16.93
Italijos, 100 lirų	\$4.34
Francijos, 100 frankų	\$5.43
Lietuvos, 100 litų	\$10.30
Norvegijos, 100 kronų	\$13.53
Olandijos, 100 florinų	\$37.44
Suomijos, 100 markių	\$2.52
Švedijos, 100 kronų	\$26.60
Šveicarijos, 100 frankų	\$17.75

Rusijos bolševikų žiaurumai

[L.Ž.] Kairiųjų socialistų revoliucionierių partijos užsienio delegacija gavusi žinių apie Mykolo Lichtenbaumo likimą komunistų kalėjimuose. Mykolą Lichtenbaumą, buvusį ir revoliucinių socialistų liaudininkų Vilniaus K-to narį, bolševikai areštavę 1923 m. spalio 23 d. ir nuteisę 3 m. koncentraciniam ligery kalėti. Po 12-kos dienų badavimo jis buvo nūgabentas į Suzdalių kalėjimą, kur 1924 m. vasario 19 dieną politiniai kaliniai, protestuodami prieš kalėjimo administracijos žiaurumus, pasiskelbė badavimą. Lichtenbaumą badavimo metu visai nusilpusį išvežę į Maskvą. Maskvoje jį kovo 22 d. žiauriai kankinės žinomas budelis Riba. Kankinimo faktą patvirtinęs G. P. U. (Komunistų žvalgyba) gydytojas. Lichtenbaumas protestuodamas prieš tai paskelbė badavimą. Be to jis dar kartą kešinęs nusizudyti, bet G. P. U. agentai jam to padaryti nedavę. Vienuoliktą badavimo dieną Lichtenbaumas pervestas į psichiatrinę ligoninę, nors gydytojai pripažįsta jį esant sveiko proto.

Atėina iš Maskvos ir daugiau visai patikimų žinių apie žiauriausius bolševikų pasielgimus su politiniais kaliniais. Pasikartoją mušimai Lubiankos kalėjime Maskvoje. [Dni].

PANA, Ill., birž. 20. — Farmerys Jacob Kull, dėl vėlyvo laiko norėdamas greičiau sudainuoti arbužų sėklas, supylė maišelį, pamirkė ir po to patupdė ant jų vištą dvidešimt keturiom valandom. Pasodintų sėklų daigai po keturių dienų, prašoko tuos, kur buvo dešimt dienų anksčiau sodinta.

Lietuvos nota tautų sąjungai dėl Lenkų šmeižtų

Kaunas. — Gegužės 24 dieną Lietuvos Vyriausybė pasiuntė Tautų Sąjungos Generaliniam Sekretoriui tokio turinio notą:

Pone Generalini Sekretoriau. Nuo kurio laiko Lenkų Vyriausybė varo nuolatinę akciją atatinamosiose istaigose ir spaudoje, kaltindama Lietuvos Vyriausybę, kad ši ruošianti karo akciją Vilniaus krašte, ir pamatuodama šį kaltinimą tariama Lietuvos kariuomenės koncesija ir lietuvių ginkluotų "bandų" įsiveržimais į Lenkų okupuojamą teritoriją. Pasak šių kaltinimų nuo š. m. sausio mėn. buvę arti 100 puolimų iš lietuvių pusės. Negalima abejoti dėl šių kaltinimų tikslo. Aišku, kad Lenkų okupuojamos teritorijos gyventojai kartėmis reiškia nepasitenkinimo, kurio priežasties reikia ieškoti pasipiktinimo jausme, viešpatuojančiame tame krašte, ir dėl kurio Lietuvos Vyriausybė atsako nuo visos atsakomybės.

Imdama šitas manifestacijas pretekstu, Lenkijos Vyriausybė vykdo okupuotose kraštuose aktus, kurių žiaurumas tikrai didina gyventojų nepasitenkinimą. Tuo pat laiku Lenkijos Vyriausybė eina prie stiprinimo savo jau ir taip didelių policijos jėgų Vilniaus krašte ir prie koncentravimo savo kariuomenės demarkacijos linijos srity.

Lietuvos Vyriausybė teisėtai susirūpinusi dėl šio karo veiklumo, paremto griežta provokacijos kampanija, leidžia sau atkreipti Tautų Sąjungos nugalėtojų dėmesį į šiuos faktus ir prašo ją malonėti pranešti šiuos faktus valstybėms, kurios yra Sąjungos nariai.

Lietuvos Respublikos atstovybės pranešimas

WASHINGTON, birž. 19. — Lietuvos Respublikos Finansų Ministerio nusistatymu ir Užsienio Reikalų Ministerio sutikimu, nuo šių metų liepos mėn. 1 d. Lietuvos Laisvės Paskolos pritekusių kuponų apmokėjimas ir bendrai visi reikalai dėl minėtos paskolos pavedama Lietuvos Respublikos Atstovybei Suvienytose Amerikos Valstybėse.

Todel visų suinteresuotų asmenų prašoma visais tais reikalais kreiptis Lietuvos Respublikos Atstovybėn, 2622 — 16th Street, N. W., Washington, D. C.

Darbo pagreitinimui prašoma:

1) Laiškuose dėl L. L. Paskolos jokių kitokių reikalų neliesti, ir

2) Malonėti įdėti savo adresu už adresuotą voką (konvertą).

Atsakyto del prisiųstų per Atstovybę aukų bonais ir kuponais įvairiems Lietuvos reikalams, bus Atstovybės kas mėnuo skelbiamos Amerikos lietuvių spaudoje.

K. BIZAUSKAS
Lietuvos Respublikos Atstovas S. A. V.

Teiktės priimti, Pone Generalini Sekretoriau, mano tikros pagarbos pareiškimą.

E. Galvanauskas,
Ministeris Pirmininkas ir Užsienio Reikalų Ministeris.

LOS ANGELES, Cal. — 14 metų mergaitė Josephine Bertholme prisipažino, kad ji padėgus silpnapročių auklėjimą įsitaigą Playa del Rey, kur gegužės 31 žuvo gaisre 24 auklėtiniai. Ji pati toj įstaigoj buvo.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos Lietuvon 50 Centų

Šitas stebėtinas dalykas jau tapo įvykintas. Su pagalba tik ką įvestos Naujienų telegrafinės sistemos dabar galima siųsti pinigų Lietuvon telegramu tik už 50 centų. Šita sistema siunčiamieji pinigai yra išmokami Lietuvoje į 3 ar 4 dienas.

Už telegramą reikia mokėti tik 50 centų, visvien ar ilgas ar trumpas adresas, ar didelė ar maža suma. Litų kursas taip jau tapo labai atpigintas. Reikalaukite Naujienų telegrafinių perlaidų aplikacijų, iš kurių matysite atpigintą litų kursą siunčiant telegramu.

Siųskite savo giminėms pinigus Lietuvon telegramu per Naujienas. Kam-gi jie turi laukti visą mėnesį ar ilgiau, kada jie gali gauti pinigų į 3 ar 4 dienas, o jums tas nekaštuoja brangiau.

Naujienų Skyriai ir Agentai irgi priima siuntinius telegramais

Kam pertoli nueiti į Naujienų vyriausią ofisą, tie gali induoti pinigų pasiuntimui telegramu Lietuvon Naujienų autorizuotiems agentams: BRIDGPORT: AUŠRA: — 3210 S. Halsted St. TOWN OF LAKE: BENOŠIAUS APTIEKA: 1616 W. 47th St. ROSELAND: TUPIKAIČIO APTIEKA: 233 East 115th St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Pinigai Lietuvon Telegramu tiktai 50 centu

BE SKIRTUMO SUMOS IR ADRESO ILGUMO
PER NAUJIENAS

Pinigai Išmokami Lietuvoj i 3 ar 4 Dienas

Siųskite Savo Giminėms Pinigus Lietuvon per Telegrafą

Kam-gi jie turi laukti jūsų išsiųstų pinigų kokias keturias savaites ar ilgiaus, kada per Naujienas telegramu jie gali juos gauti ant trečios ar ketvirtos dienos po išsiuntimui

Jeigu jūsų bankierius negali pasiųsti pinigų telegramu Lietuvon už 50 centų atsiųskite mums

PINIGINĖS TELEGRAMOS LIETUVON TIK 50c. — Amerikos lietuviams tokį nebūtą telegramų pigumą atsiekė tiktai Naujienos. Daug laiko, triuso ir daug pinigų Naujienos pašventė tam, kad įvykdinus šitą naują telegramų sistemą didžiausiai naudai visų Amerioks lietuvių. Ir todėl dabar kiekvienas gali per Naujienas

siųsti pinigus Lietuvon telegrafu, nes kiekviena piniginė telegrama kaštuoja tik 50 centų, nežiurint ar siųsi 100 litų ar 100,000 litų. Naujienos yra pirmutinė ir vienutinė vieta, iš kur telegramu pinigai gali but pasiųsti Lietuvon tik už 50 centų.

Litų Kursas Atpigintas

LITŲ KURSAS ATPIGINTAS. — Kad nebūtų jokių abejonių, čia jau pranešame, kad su naujos telegrafinės sistemos įvedimu Naujienose litų kursas tapo žy-

miai atpigintas. Ištikrųju, pasiųsti mažas ar dideles sumas pinigų TELEGRAMU Lietuvon dabar kaštuos dažnai pigiau negu kaštuodavo iki šiol pasiuntimas paštu.

Naujas Atpigintas Litų Kursas

Siunčiant Paštu ir Telegramu

	PAPRASTOMIS PERLAIDOMIS (Pinigai išmokami i 25 dienas)	TELEGRAMU (Pinigai išmokami i 3 ar 4 dienas)		PAPRASTOMIS PERLAIDOMIS (Pinigai išmokami i 25 dienas)	TELEGRAMU (Pinigai išmokami i 3 ar 4 dienas)		PAPRASTOMIS PERLAIDOMIS (Pinigai išmokami i 25 dienas)	TELEGRAMU (Pinigai išmokami i 3 ar 4 dienas)
50 litų	\$5.50	\$ 6.00	500 litų	\$52.00	\$52.50	1000 litų	\$103.25	\$103.75
100 litų	10.50	11.00	600 litų	62.25	62.75	2000 litų	205.50	206.00
200 litų	20.75	21.25	700 litų	72.50	73.00	3000 litų	308.25	308.75
300 litų	31.25	31.75	800 litų	82.75	83.25	4000 litų	411.00	411.50
400 litų	41.75	42.25	900 litų	93.00	93.50	5000 litų	513.75	514.25

(Stambesnėms sumoms specialis kursas)

Prie čia paduotų kainų nebereikia nieko primokėt. Telegramu pinigai bus išmokėti Lietuvoje i tris ar keturias dienas. Paštu i 25 dienas.

Nuo dabar nebėra reikalo kitaip siųsti pinigus Lietuvon, kaip telegramu per Naujienas. Bile kokios sumos, bile kokių adresu pasiuntimas pinigų telegramu Lietuvon kainuoja tik 50 centų

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Illinois

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Teisia "šlapiuosius"

Birželio 17 d. čia susikirtė sausieji su šlapiaisiais. Tą dieną prasidėjo teismas Hamtramck'o miesto (Hamtramck randasi veik vidury Detroit'o miesto) valdininkų teisėjo J. Tuttle teismabuty.

Valdžios ginčias D. G. Smith sako, kad jis neprileisįs į prisikandintųjų suolą nė vieno, kuris buvo Jurėje miesto teismuose per paskutinius tris metus.

Atsimokėdamas tam kaltinamųjų advokatas C. P. O'Neil sako, kad jis stengsis nepriestis į prisikandintųjų suolą nė vieno, kuris tik turi bent kiek simpatijos prie sausųjų.

2,000,000 mažiau mėnesiui

Miesto gatvekarių taryba paskelbė, kad gegužio mėnesį gatvekariais važinėjosi 2,000,000 pasakiečių mažiau, negu paprastai. Tas esą atsitiko todėl, kad "dynamic" Detroit'e įvyko bedarbė.

— P. Jurkšaitis.

Detroit, Mich.

Tai bent "apsiśvietę!"

Mūsų apśvietiečių 2 kp. korespondentas, apraśydamas L. S. S. 116 kp. surengtas prakalbas, kuriose kalbėjo d. P. Grigaitis, Naujienų redaktorius, sako: "Niekio nekaltėję, tik šmeižė komunistus".

Šitoki "apsiśvietimą" įsigyti bent pas apśvietiečius tik ir tegalima. Niekur kitur nėra galimybės išmokyti vienu sakiniu du kartus pameluoti!

Viena, d. P. Grigaitis pirmojo savo kalbos daly, kuriai pasisėmė 1:45 min., kalbėjo apie Lietuvą, ir komunistų vardo visai neminėjo, tai gali paliudyti visi atsilankusieji. Ir kadangi kalbėtojas kalbėjo 2 valandų ir 30 minučių per abi kalbas, tai antrai kalbai beliko tik 45 minutės. Tai viena.

Antra, kiek ankščiau 2 kp. korespondento pranešimo, tos pačios 2 kp. komisija sako, kad tokių paukščių, kaip komunistai, visai nėra. Jeigu 2 kp., komisija su teleskopu pagelba nemato komunistų, tai dar mažiau galimybės turi juos matyti apśvietiečių 2 kp. korespondentas! O kad komunistų nėra jų "apsiśvietimo" rybose, tai kaip apśvietiečių 2 kp. korespondentas gali sakyti kad P. Grigaitis, komunistus šmeižė? Jeigu antrą kalbą kalbėtojas ir suminėjo žodį "komunistai", tai kalbėtojas gerai žino, kas jie per asabos.

Apśvietiečių 2 kp., korespondentui patartina šviestis, o ne "šviestis".

— L. S. S. 116 kp. Org. St. Spaitis.

Benton, Ill.

Didelė vėtra perėjo.

Naktį iš 17 į 18 birželio, apie 3:30 val., per Bentoną perėjo baisi vėtra su trupučiu ledų. Vėjas buvo tiek smarkus, kad rodė ir žemę nusineš. Nuostolių pridūrė didelių: medžius išrovė ir nunešė kiton vieton, daržus sunaikino, gyvulių ir paukščių išmušė. Dabar miestelis atrodo kaip po karo. Geop Two aEiasojės užia rai dar, kad vėtra užėjo naktį, kada visi miegojo, o jeigu tai būtų atsitikę dieną, tai gal ir žmonių būtų žuvę, nes vėjas visus telegrafo stulpus miestely išvartė. Žmonių, rodos, užmuštų nėra.

Bentonas ir taip buvo apmirtęs, nes kasyklos stovė uždarytos.

tos nuo pradžios balandžio, o miestelis vien tik iš kasyklų ir gyvena. Tad darbininkams ir taip yra didelis vargas, o čia dar nauja nelaimė atėjo. Dabar kaip pažiūri į miestelį, tai net gaila darosi. Gražiausi medžiai išlaužyti, telegrafo stulpai išvartėti, gatvės užgriautos. Dabar žmonės dirba kad kaip-nors apvalius miestelį.

— A. Gudauziš.

Muskegon, Mich.

Gegužės 15 d. įvyko Muskegon Lietuvių Jaunuomenės Rateljio mėnesinis susirinkimas. Išrinko valdybą dėl antro pusmečio. Valdybą įėjo: pirminkas — Jack Andrews, nutarimų sekretorius — Anton Malashauskas, finansų sekretorius — Anna Evans, išdėminkas — Joseph German.

Nutarė rengti vasarinį pikniką drauge su kitomis lietuvių draugijomis. Toliau nutarė ir išrinkti komisiją surengti išvažiavimą laiveliu į Bay Mill Park.

— W. Peterson.

Ivairios Žinios

Zuvę kasykloje

MINERSVILLE, PA.

Kazys Vilinskas, 23 m., kuris tik kelios dienos prieš tai apsiėdė, nukritus akmeniui, liko užmuštas Pine Hill kasykloje.

INKERMAN, PA.

Nuteisė kalėjiman

A. Remeika, kuris kiek laiko atgal padėjo dinamito po Dubickio stubą, tapo nuteistas 3 mėnesiams, kalėjiman ir užsimokėti \$500 pabaudos. Remeika teisinosi, kad jis buvo girtas.

Komunistų prakalbos

NANTICOKE, PA.

Geg. 25 d. buvo šešių komunistinių draugijų prakalbos neva protestui prieš ateivybės varžymą. Kalbėjo V. Tauras ir rinko aukas "Laisvei".

Darbai

CARNEGIE, PA.

Pieno išdirbystė darbai sumažėjo, bet kasyklos dirba, nors uždardis jose yra menkas.

GARY, IND.

Darbai pieno išdirbystėje eina gana silpnai ir uždardis menki. Lietuviai apsiėdę ir veik nieko neveikia.

Dar vienas kunigas

BOSTON, MASS.

Geg. 23 d. tapo įšventintas kunigus Pranas Strakauskas.

So. bostoniečiai pastatė operą "Eglė, žalčių Karalienė"

SO. BOSTON, MASS.

Geg. 30 d. Gabijos choras, pačiam kompozitoriui Mikui Petrauskui dalyvaujant, pastatė M. Petrausko naują gražią iš liaudies padavimų šešių veiksmų operą "Eglė, žalčių Karalienė". Operos muzika esanti labai graži, pagrįsta liaudies motyvais, o ir dainuota ją gerai. Svarbiausią rolę, žalčio, dainavo pats kompozitorius. Žmonių, nežiurint karštos dienos ir daugybės piknikų, buvo atsilankę į 1,300.

"Pirmoji Gegužės" scenoj

LAWRENCE, MASS.

Geg. 18 d., L. Dailės draugija pastatė M. Petrausko operą "Pirmoji Gegužės", vedant pačiam kompozitoriui. Pastatymas pilnai nusisekė.

'L' dividendai del Rēmėjų

CHICAGO Rapid Transit Company, operuojanti visas Chicago Eleveitorijų Sistemos šakas, kviečia jumis dalytis Eleveitorijų traukinių uždarbiu.

Šis bendras dalinimosi planas užtikrintas per p-ną Samuel Insull ir jo padėjėjus iš Eleveitorijų įstaigų, tai yra planas, kuris jau parodė aiškų pasisekimą veikmėje Commonwealth Edison Kompanijos ir kitose viešo aptarnavimo įstaigose po jų vadovystę.

Eleveitorijų traukinių rēmėjai turi tą nepaprastą progą del saugaus, pelningo investavimo!

7.8% Prior Preferred Šėrus

Chicago Rapid Transit Company

Jūsų pinigai čia investuoti bus suvartojami praplėtimui ir pagerinimui patarnavimo, kad patenkintum didėjančius Chicago transportacijos reikalavimus. Tie pagerinimai, netik padės miestui augti, padidins savasę vertę, sutrumpins važinėjimąsi laika, — bet tai lengvas budas del "L" rēmėjų pasidalyti "L" pelnais.

Dividendai Mokami Kas Menus

Šėrai, \$100. Kožnas suteiks jums 12 dividendų čekių vertę \$7.50 į metus už šėrą. Šėrai yra paduodami nuo asmeninės savasties takų Illinoisoje. Dividendai yra pliusuoti nuo normališko Valdžios Ineigu taksu. Šita šėrų laida yra patariama per Illinois Commerce Commission; bus paduota aplikacija, kad padėjus į Chicago Stock Exchange.

\$10 Įmokėti; \$10 kas mėnuo už šėrą

Jūs galite pirkti už cash ar per lengvą taupymo planą, \$10 įmokėdamas ir \$10 per mėnesį už šėrą; 7% palūkių skaitoni ant įmokėjimų. Del pilnų smulkesnių pasikalbėk su bile Eleveitorijų darbininku ar rašyk del mūsų naujos, 12 puslapių knygtės. — Joje paduodami nuostabus "L" faktai, ką kožnas chicagietis privalo žinot.

UTILITY SECURITIES COMPANY

72 West Adams Street, Chicago

Milwaukee Phone Randolph 6262 Louisville

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienų ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriamo bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS Teisių Skyrius

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

ELEKTRA

Avia ir pajėga suvedama į senus ir naujus namus, taipgi dirbuvos. Cash arba ant įmokėjimų. Pirmatinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc. A. BARTKUS, Pres. 1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDOUTI AR MAITYTI VISADOS KREIPKITES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigūs ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-11
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kievieną vakarą, išskyrus kalėvgą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakarų, Se-
redo ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose tals-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Namus, Farmas ir Biznius. Skol-
nų Pinigus ant pirmo morgėliaus
lengvomis išlygomis.

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS

Veda bylas visuose Talsmuose, Egzami-
nuoja Abstraktus, Padaro pirkimo ir
pardavimo Dokumentus ir išgaliojima:
7 South Dearborn Street
ROOM 1538 TRIBUNE BUILDING
Telefonas Randolph 3261
Vakara: 2:15 West 22 Street
Telefonas Canal 1667.

S. W. BANES, Advokatas
Val. 9 A. M. iki 5 P. M.
Room 909 Chicago Trust Building
79 West Monroe Street, Chicago
Telephone Randolph 2980
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 614-616
127 N. Dearborn St.
Telephone Randolph 5584
Vakara: 10:17 Indiana Ave.
Tel.: Pullman 6377.

Tel. Dearborn 9057
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Naktis Tel.: Hyde Park 3295

A. E. STASULANI
ADVOKATAS
Ofisas:
911 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
Tel. Central 6200
Cicero Panedėlio vak.
1314 S. Cicero Av. T.Cicero 5036
Bridgeport kitais vakara
3236 S. Halsted St. T.Boul. 6737

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-5
Vakara
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčio.

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 8223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

J. BUCERZAN
ADVOKATAS
Notary Public
3405 Deodor Street
Phone: Indiana Harbor 279,
Indiana Harbor, Ind.

Plumingo ir Apšildymo Įrengimai
Olselio kainomis visiems.
Pigiausi dabar raditoriniai ir boiler-
iai. Jie bus brangesnis po mėnesio.
gegužio. Sutaupykite pinigų tiesiai
pirkdam iš mūsų.
PEOPLES PLUMBING AND
HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Ave. and
461 N. Halsted St.
Haymarket 1018, Haymarket 4225

Mrs. MICHNIEVICZ - VIDIKIENE
AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.
Tel. Yards 1119
Baigusi akuše-
rijos kolegiją;
ilgai praktika-
vusi Pensyl-
vanijos ligon-
bučiuose. Saži-
ningai patar-
nauja, visokio-
se ligose prieš
gimdymą, laike
gimdymo ir po
gimdymo.
Už dyką pata-
rimas, da ir ki-
tokiuose reika-
luose moterims
ir merginoms,
kreipkitės o ra-
site pagelbą.
Valandos nuo
8 ryto iki 1 po
pietų, nuo 6 iki
9 val. vakare.

Jei abejojate akimis, pasiteirauk
DR. A. R. BLUMENTHAL
Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47-toj gat.
2-ros lubos

Franklin's BOTANICAL HERBS Gy-
duose nuo SKILVIO, KEPENŲ,
KRADIO ir INKSTŲ. Geriausi pa-
sauli reguliatorius. Vienas doleris at-
neša mėnesius gydymo. Atsiųskite į
FRANKLIN'S LABORATORY,
3252 Wallace St.,
Chicago, U. S. A.

KAIP JUSŲ AKYST
Jei akių silpnumas ar galvos skaud-
jimas apsiėriškia, kreipkitės į paty-
rus lietuvių akių specialistą.
Akių kainos žemesnės kaip
pas kitus.

Dr. Serner O. D.
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos nuo 3 iki 5 ir nuo 6 iki 6
Nedėliomis nuo 10 iki 1
Te. Boulevard 7679

Pinigai

iš
Bridgeporto

i
LIETUVA

per
NAUJIENAS

3210 So. Halsted St.,
Tel. Boulevard 9663.

LIETUVIŲ DAKTARAI

Telefonas Boulevard 1989
DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 8 diena
9 iki 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St., Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4643 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;
nuo 6:30 iki 7:30 vakare.

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3303 S. Morgan St., Chicago.
Telephone
Boulevard 2160
Valandos
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
Nuo 2 iki 9 val. vakare.

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų,
6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
Tel. Lafayette 4146

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 4 po pietų,
6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Tel. Blvd. 8188
M. Weithewicz
BANIS
AKUŠERKA
Turiu patyrimą
Pasekmingai pa-
tarnauju moter-
ims prie gimdy-
mo. Kiekvienam
atsitiktinam. Teikiu
ypatiai prižiūri-
mą. Duodu pa-
tarimus moterims
ir merginoms dy-
kal.
3113 South
Halsted St.

DR. HERZMAN
—IŠ RUSIJOS—

Gerai lietuviams žinomas per 15
metų kalpo patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų,
ir nuo 6 iki 7:30 val. vakara.

(Dienomis: Canal
3110. Naktį
Drexel 0950
Boulevard 4186

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 17 metų

Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos
Moterišku, Vyrišku ir
Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki
4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakara. Nedėliomis nuo 10 valan-
dos ryto iki 12 val. po piet.
Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 8994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 die-
na, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 va-
kara. Nedėliomis nuo 10 iki
12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 S. Loomis, kampas 18 ir Blue
Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4
po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Telefonas Canal 1912
Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 9587

DR. MARYA
DOWIAT-SASS

1737 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6
iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8
iki 2 val. po pietų.

Ofiso tel. Boulevard 9693
Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriskų, Vyriškų
Vaikų ir visų chroniskų ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago
arti 31st Street

Valandos 10—11 ryto; 2—3 po piet,
7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3804 S. Kedzie Ave. Phone
Lafayette 0076. Valandos 2-6 vak.
Residencija 3150 W. 63 St. Phone
Prospect 0610. Valandos iki 10 ry-
to, 7 iki 8:30 vakare. Del specialų
sutarčių telefonuokite Prospect 0610

Phone Boulevard 8033

Valandos nuo 6 iki 9 v.
3601 So. Halsted St.

Dr. S. MONKIEWICZ

Rusiškas Daktaras
Gydytojas ir Chirurgas

3327 So. Halsted St.

Val. nuo 2 po pietų iki 5 valandai
ir nuo 9 vakare iki 10
Phone Boulevard 0696

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniš-
kų ir slaptų ligų

Gydo su pagalba naujausiu metodu
X-Ray Spinduliais

Ofisas 1800 S. Ashland Ave., ant
viršaus Ashland State Banko

Telefonas Canal 0464

Valandos 2:30 iki 5 ir 8 iki 10,
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietų

Biuras 4348 Archer Ave.

Val. nuo 12:30 iki 2 ir nuo 6 iki 9

Telefonas Lafayette 3878

Dr. J. W. Beaudette

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
By The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor R. Grigaitis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sakmadienius. Leidžia Naujiens
Bendrovė, 1789 So. Halsted St., Chicago
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500

Užsimojimo kainos:
Chicagoje — paštui: \$3.00
Metams 4.00
Pusmet 2.00
Trims mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

Chicagoje per naktelėjus:
Viena kopija 8c
Savaitai 18c
Mėnesiui 75c

Baviantys Valstijose, ne Chicagoje,
paštui:
Metams \$7.00
Pusmet 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui .75

Lietuvon ir kitur užsienio:
(Atpiginta)
Metams \$3.00
Pusmet 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Pigūs reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Anądien, kai tik-ką buvo
atėjusi žinia apie Galvanau-
sko kabineto puolimą, tai
"Draugas" kaltino Narušė-
vičių, kad jisai "nuvertė
Lietuvos valdžią". Koalic-
nio kabineto nuvertimas
tuomet, vadinas, buvo ne-
geras dalykas. Bet dabar
Chicago laikraštis jau ve-
kį sako:

"Lietuva pagaliaus su-
siprato ir nusikratė "ben-
dro darbo" su savo neprie-
teliais, bedievukais. Su-
tvertas naujas ministerių
kabinetas iš grynai katali-
kų žmonių."

Taip — bet argi ministe-
rių uždavins yra poterių
kalbėti? Kultūringose ša-
lyse valdžia į religijos daly-
kus visai nesikiša.

A. L. T. Sandaros organe
vienas sandarėtis stebisi,
ko "Naujienos" nuolatos ve-
da polemiką su sandariečių
laikraščiais, tarytum ieško-
damos progos pasibarti. Ji-
sai klysta. Barnių mes ne-
mėgstame ir mūsų polemika
turi visai kitokį pobūdį.
Svarbiausioji mūsų polem-
ikos dalis liečia grynai prin-
cipų klausimus — naciona-
lizmo ir internacionalizmo,
liberalizmo ir socializmo ir
t. t. Nejaugi kuris protau-
jans žmogus gali pasakyti,
kad grynai tokiais klau-
simais yra bereikalingi? Mu-
sų supratimu, jie ne tik
nekenkia visuomenei, bet at-
virkščiai — padeda žmo-
nėms giliau suprasti visu-
omenės reikalus, skatina juos
prie galvojimo.

Kita dalis mūsų polemikos
yra pašvenčiama taktikos
(veikimo būdu) klau-
simams. Mes stengiamės iš-
aiškinti, kokie turi būti so-
cialistų santykiai su kitomis
mūsų srovėmis, kaip sociali-
stai turi elgtis SLA. ir kito-
se neutralėse organizacio-
se, kaip jie turi reaguoti
įvairius įvykius Lietuvoje ir
t. t. Naturalus dalykas, kad
jeigu sandariečių spauda
siulo kitokių veikimo bū-
dus, tai iš to kyla ginčai.

Jie yra neišvengiama nuo-
monių skirtumų pasekmė.

Pagalios, trečioji mūsų
polemikos su sandariečiais
dalis yra tiesioginiai atsak-
ymai į sandariečių laikra-
ščių priekaištus ir užspuldi-
nėjimus. Jeigu tie laikra-
ščiai neieškotų priekabių prie
socialistų ir ypatingai prie
"Naujiens", tai mes galėtū-
me turėti su jais daug ma-
žiaus ginčų. Kam jie, pav-
prikaišioja socialistams to-
kią nesąmonę, kad šie bu-
kada ten skelbė "Lietuvai
nei cento"? Juk tas prie-
kaištas yra melagingas. Vi-
si žino gerai, kad socialistai
tokių obalsių niekuomet ne-
skelbė, bet, priešingai, pagal
savo išgalį rėmė kiekvieną
svarbesnįjį Lietuvos reika-
lą. Kam sandariečiai eina
net iki tokių insinucijų,
kad prasimano, buk sociali-
stai norį pasiglemžti SLA.
izdą arba pasidalinti Susi-
vienymu su bolševikais?

Šitokie ir panašūs prie-
kaištai yra visai bereikalin-
gi, ir jeigu "Sandaros" ben-
dradarbiui rupi, kad būtų
mažiaus ginčų tarpe sociali-
stų ir sandariečių laikra-
ščių, tai tegu jisai padaro įta-
kos į savo srovės laikraščius,
kad jie tuos savo bereikalin-
gius ir neteisingus užspul-
dinėjimus sustabdytų.

Jeigu sandariečių laikra-
ščiai liautųsi darę sociali-
stams neteisingus ir įzei-
džiančius priekaištus, tai vi-
sos diskusijos tarpe jų galė-
tų eiti daug vaisingesnį ir
abiem pusėm malonesniu bu-
du. Be diskusijų ir ginčų
apseiti negalima — ypač te-
nai, kur yra gilių nuomonių
skirtumų. Bet galima ap-
seiti be aštraus tono ir pik-
tų užsivarinėjimų, jeigu
kiekvienai pusei rupi daly-
ko aiškinimas, o ne kokie
kiti, žemesni tikslai.

Joks bešaliskas žmogus
nepasakys, kad "Naujienos"
nesistengia kiekvienam gin-
če su tos arba kitos srovės
laikraščiais statyti pirmon
vieton principinę arba vi-
suomenišką klausimo pusę.
Mes geidžiame, kad taip pat
elgtųsi ir mūsų oponentai —
tuomet būtų daug smagiau
ir visų laikraščių vedėjams,
ir jų skaitytojams.

Kietą riešutą teko mėginti
perkasti Grišai Zinovjevui.
Trečiojo Internacionalo kon-
grese jisai pareiškė:

"Anglijoje — 'socialistų'
valdžia; Francijoje fakti-
nai socialistai irgi val-
džioje, nes be jų balsų
Herriot-Painlevė pasikai-
kyti negali nei dienos; Vo-
kietijoje, be socialistų da-
bartinė valdžia tuoj su-
griūtų; Danijoje — sociali-
stų valdžia; Vandervelde
(Belgijoje. "N." Red.) taip
pat rengiasi prie valdžios
paėmimo, žinoma, ramiu
būdu."

Konstatavęs visa tai, Ko-
minternio pirmininkas klau-
sia, ar tai reiškia socializmo
įtakos kilimą; ir atsako:

"Ne, tai reiškia, kad
buržuazija ne tik karo
metu, bet ir taikos metu
jau negali apsieiti be so-
cialdemokratų vergų".

Naivus žmogelis tasai Zi-
novjevas. Jam rodosi, kad
jeigu jisai iškolios sociali-
stus "buržuazijos vergais",
tai jau jie bus užmušti.

Jisai pats save sumuša.
Nes jeigu buržuazija negali
apsieiti be socialistų, tai rei-
škia, kad jie nėra buržuazijos
vergai.

Ažuot "užmušęs" socializ-
mą, tarptautinis komunistų
vadas pripažino tikrai tą
svarbų faktą, kad buržuazi-
jos viešpatavimas pasaulyje
jau yra sulaužytas, ir tai —
ačiū socialistams.

Socialistai dar neturi tiek
pajėgų, kad galėtų vieni pa-
imti visą valdžią į savo ran-
kas, bet jau ir buržuazija
viena nebepajėgia valdyti.
Sekantis laipsnis bus visi-
kas socializmo įsigalėjimas.

Kunigas

Koalicijos galas

Lietuvos klerikalai prisipa-
lę prie valstybinio, lovio, kaip
išbadę keturkojai, griebia ką
tik gali. Savo laiku panaikin-
ta Kauno muitinė, valstybinis
nuo ugnies draudimas, nes tai
buvo reikalinga nekurioms pri-
vatioms klerikalų organizacio-
joms. Neseniai iškilo aikštėn
netikslus suvartojimas valsty-
bės lėšų, duodamų pavaldė pa-
šalpų katalikų moterų draugi-
jai ir tokių pat Ukinių Sa-
jungai. Kad pateisinti gautuo-
sius iš valstybės izdo pinigus,
minėtos organizacijos pristatė
fiktyves, padirbtas sąskaitas.
Katalikai buvo tiek drąsūs,
kad vieną ir tą pačią veislinių
vištų guštę pardavė keturis
kartus ir keturis kartus neva
gavo pinigų, — sąskaitas, ži-
noma, pristatė valdžiai, kad jo-
mis padengti gautuosius avan-
sus.

Nutarta užtraukti paskolą
Angluose gelžkelių statybai.
Viskas atlikta ir padaryta. Rei-
kia pasirašyti paskolą ir pra-
dėti gelžkelių statybą. Bet tes-
ta ir tasta, galop Seimas, bir-
želio 6 d. klerikalų balsais iš-
braukia visus gelžkelius sta-
tyti pinigų. Mažai to, tų pa-
čių klerikalų balsais neva nu-
tarta statyti gelžkelius nuo Tel-
šių iki Kretingos ir nuo Rudos
iki Šakių. Nutarta absurdas ir
visiška nesąmonė, nes kam
statyti tokius gelžkelius, kurie
nebus surišti su kitais gelžke-
lių mazgais? Galima suprasti
gelžkelių šiaulius, Telšiai, Kre-
tingą, bet jokiam protui nepa-
sidiuoda linija Telšiai-Kretinga,
nes ji jokios reikšmės nei
Klaipėdai, nei Lietuvai neduo-
da. Tą patį reikia pasakyti
ir dėl Šakių-Rudos gelželio.
Bet klerikalai nutarė ir tiek to.
Kam tai padaryta? Padaryta
tam, kad kun. Vailokaitis, pra-
šytilpęs savo kapitalus nereika-
lingoms statyboms, galėtų at-
sigauti prie valstybinio lovio.
Kun. Vailokaitis numato pasko-
lą par privačius biznierių, to-
del jis atmeta Anglų valdžios
lėšas. Tam tikslui reikia su-
griauti gelžkelių statybą ir tu-
omet bus liuosos rankos.

Klerikalų berniukai Seime tą
atliko, atliko kuopuikniausiai ir
geriausiai.
Žinoma, šitie visi klerikalų
bandymai yra begalo žalingi
kraštui ir joks mastas žmogus
su jais sutikti negali. Įvykus
tokiam klerikalų begėdiškam
balsavimui p. Galvanauskas ža-
da pasitraukti iš valdžios. [Jis
jau pasitraukė. — Red.]. Drau-
ge su juom išeis iš valdžios ir
liaudininkai. Liaudininkams
laikas mesti penėjimą Lietuvos
parazitų klerikalų. Šitie parazi-
tai žada dar vieną smugį su-
duoti, būtent, panaikinti ap-
skričių savivaldybes. Taigi ar-
tinasi koalicijos galas. Tur but
jis įvykis šiomis dienomis. Apie
visus įvykius tęktų daug rašy-
ti, bet gal apie tai sekančiam
kartui.

Kaunas, 7—VI.

Ka sako Seya apie Kau- no konferenciją

Latvijos užsienio reikalų mi-
nisteris L. Seya apie Kauno kon-
ferenciją taip papasakojo.

"Konferencija turėjo du užda-
vinius. Pirmiausia, užmegsti
kontaktą ir tarpusavio nuo-
monių pasikeitimą keliu suderinti
įvertinimą politinių apsiereiški-
mų ir, antra, sureguliuoti eilę
praktiškų klausimų, kurie, tiesa,
daugiausia liečia Latviją ir Lie-
tuvą. Nuomonių pasikeitimas
turi svarbų ypač todėl, kad kon-
feravusios valstybės jau senai
nebuvo kartu pasitarusios.

Konferencijos veikimas buvo
paskirstytas į 3 komisijas: poli-
tikos, ekonomijos ir administra-
cijos — technikos. Politikos ko-
misijos Lietuvos delegacijos pir-
mininkas, ministeris p. Galva-
nauskas laikė platų referatą, po
kurio ejo Latvijos ir Estijos de-
legacijų koreferatai. Mes su pasi-
tenkinimu galėjome konstatuoti,
kad politinės padėties įvertinime
didelių nuomonių skirtumų nėra.
Ypatingai pabrėžtinai atskiroje
rezoliucijoje išreikštas pageidavi-
mas — suderinti savo veikimą
— reciprociškai pagrindu. Jis turi
ypatingos reikšmės, atsimen-
mus, kad Lietuvos gyvena apie
20,000 latvių, o Latvijoje 35,000
lietuvių. Pasirašyta taip pat so-
cialės apsaugos sutartis, kuri
kiekvienai valstybei uždeda pa-
reigą rūpintis savo piliečiais.
Principe susitarta dėl sanitari-
nės sutarties ir teismo sprendi-
mų išpildymo civilinėse bylose.

Del pačios konferencijos galiu
pasakyti, kad ji ejo labai sklan-
džiai. Sekanti konferencija į-
vyks Rygoje, bet jos laikas dar
nenumatytas.
Ekonominių atžvilgiu Lietuva
kyla. Pinigų stoka beveik iš-
vengta, užsienio prekybos ha-
lansas aktyvus, Reikėtų pažymėti,
kad Lietuva pasisakė sulaukyti
miškų kirtimą, apie ką mes tik-
tai galvojame." (Elta).

JUNGTINĖS VALSTYBĖS GA- LETU MAITINTI DAUG DAU- GIAU GYVENTOJŲ.

Jungtinės Valstybės yra tur-
tingos dideliais žemės plotais ir
galėtų išmaitinti 300,000,000 gy-
ventojų, beveik nesiremiant ant
didėsios dalies įvežimo valgių
ir kitokių reikmenų, kaip kad
šiandien yra daroma, taip sako
Jungtinių Valstybių Agrikultu-
ros Departamento ekspertai, ku-
rie riša problemas kaip sunau-
doti atliekamas žemės plotus.
Bet toks didelis gyventojų skai-
sus turėtų priimti kitokias gy-
venimui sąlygas, ir turėtų pala-
kyti ukių ir girių produktus
daug augstesniame laipsnyje.
Prie šios išvados prieita išstu-
dijavus gyvenimo sąlygas vaka-
rinės Europos šalyse, ypač Vo-
kietijoje ir Britanijoje. Visi fak-
tai studijavimui yra iš prieškarinių
laikų. Žinoma, nepatariama
Jungtinėms Valstybėms nuženg-
ti prie Europos gyvenimo sąly-
gų. Imant pavyzdžius Europos
sumanymą, sunaudoti atlieka-
mas žemes, parodoma kokius
žingsnius Jungtinės Valstybės
turės imti, kad pavalgydinus
nuolat augančius gyventojus ne-
siremiant ant valgių iš kitų ša-
lių.

Butų reikalinga padaryti di-
des atmainas, kad išmaitintų
300,000,000 gyventojų. Reikėtų
daug mažiau valgyti mėsos, kad
neleidus gyvuliams visai išnykti.
Tuo pačiu syk reikėtų daug da-
giau vartoti valgių gaunamų iš
žemės. Yra departamento eko-
nomistų apčiuota, kad žemės
produktai turėtų būti padaugin-
ti ant 50 nuosimėjų, ir tas tu-
rėtų būti padaroma su gyvuliais.
Patyrimai nekuriose Europos
šalyse parodo, kad tai galimas
daiktas.

Apert žemės ant ukių dabar-
tiniu laiku Jungtinėse Valsty-
bėse dar yra 600,000,000 akry-
kurios būtų galima sunaudoti,
nors didesnė jų dalis yra nepro-
duktinga ir jų išdirbimas daug
atseitų. Vjenok dalis šios žemės
turėtų būti laikoma ganykloms,
ir reikėtų tinkamai paskirstyti
žemę javams ir ganykloms.
Apert to, dar lieka 470,000,000
akry žemės tinkamos vientik-
ganykloms, ir apie 270,000,000
akry drėgnos žemės tinkamos
tik girioms. — [FLIS].

J. Girkalnis

Solovcų žudynė.

Komunistai negalėdami įveik-
ti Rusijos darbininkų partijos
socialdemokratų ir apskritai so-
cialistų griebiasi tokių biurių
priemonių, kurios buvo svetimos
net kruvinajam carui. Caro bu-
deliai savo įėjinius priešus vi-
sai pakenkino. Tas kankinimo
priemonės komunistinė buržu-
zija pilnai pasisavino. Ne tik pa-
sisavino, bet ir naujas išgalvojo,
tuo pačiu pralenkdamis kruvinąjį
carą.

Kad izoliavus socialdemokra-
tus ir kitus socialistus nuo ma-
sių komunistai budeliai įtaisė
lagerius tolimos šiaurės Baltųjų
jūrų ledinuosose Salovcų salose.
Šie lageriai pilnai izoliuoja
politinius kalinius ne tik nuo
masių, bet ir šeimynų bei pažis-
tamų. Čia komunistai ir sugru-
do veiklaivius socialistinių par-
tijų darbuotojus. Jie atduoti
kruvinų čekistų (buvusių caro
oehrančikų) globai. Nuo tų
kraugerių malonės priklauso po-
litinių kalinių gyvybė. Pereitų
metų pabaigoj budeliai čekistai
surenę kruviną puotą. Čekis-
tai ištroškę darbininkų kraujo
žiauriausiu būdu susaudė be jo-
kios kaltybės 6 politinius kali-
nius. Net "padoresniems" ko-
munistams pasidarė gėda ir
jiems griežtai reikalaujant pa-
skirti Komisija kruvinosios Sa-
lovcų puotos įvykiams ištirti.
Toji komisija, žinoma, susideda
iš čekistų, tokių pat kruvinių,
kaip ir tie, kurie šaudė nekaltus
žmones. Iš tos komisijos, žino-
ma, nėra ko daug laukti. Atvy-
kusi komisija pasiulė politiniams
kaliniams išskirti iš savo tarpo
du atstovų, kad sykiu su komi-
sija "ištyrus" padėtį. Tačiau
kaliniai atsisakė tai daryti reika-
laudami, kad komisija būtų su-
daryta su atstovais nuo sociali-
stinio darbininkų Internacionalo.
Iki šiol nežinoma šios pavarės
užmuštųjų, butent: Ekato, G.
Bilima—PasSerniak, Nat. Ban-
er, G. Kačarovski, B. Popov ir
M. Gorelik.

Be užmuštųjų Salovcų lage-
riuose yra dar 252 politiniai ka-
liniai (193 vyrai ir 59 moters).
Iš bendro skaičiaus: socialdemo-
kratų—101 (82 vyrai ir 19 mo-
terų); socialistų revoliucionierių
—101 (81 vyrai ir 20 moterų);
anarchistų — 39 (19 vyrų ir 15
moterų); kairiųjų socialistų re-
voliucionierių—16 (11 vyrų ir 5
moters).

Socialdemokratų uždarytų So-
lovcų salose pavardės, butent:
G. Zaičik, A. Malkin, F. Zacha-
rov, V. Asoviski, F. Judin, F.
Junkerov, B. Bogdanov, S. Ceit-
lin, F. Belovskis, S. Karelis, I.
Egiz, A. Levin, A. Fisman, I.
Rozen, I. Spivak, I. Jakubson, I.
Pamkovskis, Bernšteina, A. Kon-
stantinovskis, B. Berman, B. Ru-
binšteina, L. Bloch, B. Korobov,
A. Kokin, I. Treger, V. Neimark,
D. žmud, M. Gerševič, L. Po-
pliak, B. Sapir, A. Judov, I. Aus-
lender, A. Kranifeld, L. Zimin,
L. Gurvie, I. Papiport, I. Raviko-
vič, A. Braudė, M. Kompaneč,
V. Salkinovi; moters: E. Dinza-
kava, P. Avdejeva, Ch. Struns-
kaja, L. Tolparova, L. Kagan, P.
Dmirtrijeva, M. Tiumina, V. La-
zareva, R. Elman, A. Mironova,
K. Kuprinova, F. Zelbst, D. Ai-
zenberg, S. Gorelik, A. Zdanov,
A. Kričevski, E. Kantorovič, M.
Kononenko, I. Kušin, M. Rogalis,
Z. Skegin, V. Frocov, I. Sneider,
Chaimovė, Šimšelevič, Stakel-
berg, V. Trachtenberg, S. Trach-
tenberg, A. Samarin-Spicin, S.
Šans, F. Vainevaig, Mejerov-
Trojanskis, V. Elkin, G. Malkin,
M. Masover, M. Frėger, M. Ze-
mel; L. Kušina ir R. Lurje-Kas-
telianskaja, Z. Sternberg, Z. Zo-
latoriiov, G. Ieelis, Guberman, I.
Maš, S. Šapiro, J. Gimelfarb, O.
Keilis, J. Kon, I. Kunin, Ch. Sen-
derichin, I. Serčuk, Fleišmacher,
B. Kočarovski, S. Čaikov, V. Sa-
fonov, A. Osidže, Ch. Breiman;

E. Stern, M. Opeškina, M. Raim-
na.

Vien tik Salovcų salose tiek
sukišta socialdemokratų. Bet
kur kiti lageriai, kur šaltasis
Siberas! Ištikrųjų komunistai
gali "pasididžiuoti" savo kvė-
vinais darbeliais, nes jie prae-
lenkė ir kraugerio caro budelius.

Ivairenybės

AMERIKOS VĖLIAVOS
ISTORIJA.

Amerikos vėliava yra trečia
seniausia tautinė vėliava pasauly-
ly; senesnės už Anglijos Union
Jack ir Francijos trispalvę.

Vėliava buvo autorizuota Kon-
greso 1777 m. birželio 14 dieną,
kuri paminima kaip Amerikos
vėliavos diena.

Pirmiausiai vėliava užplėvė-
savo 1777 metais rugsėjo 3 die-
nā ant Stanwix Tvirtovės kur
dabar stovi miestėlis Rome, N.
Y. Pirmu kart karės laukan iš-
nešta rugsėjo 6 dieną 1777 me-
tais.

Buvo nuspręsta kad kiekvie-
noj valstijoj būtų žvaigždė ir
juosta viso sudarant tryliką
žvaigždžių ir tryliką juostų, nes
valstybės originaliai buvo suda-
rytos iš trylikos kolonijų.

1794 metais Vermont ir Ken-
tucky valstybės priėmus unijon
ir žvaigždžių ir juostų skaičius
pasididino iki penkiolikos. Pri-
sidedant prie unijos kitom val-
stybėm pasidarė aišku kad gali
buti per daug juostų. Tada Kon-
gresas 1818 metais juostas su-
mažino iki trylikos kurios re-
prezentuoja tryliką originalių
valstybių kuomet žvaigždės pri-
dėta po vieną kiekvienai valsty-
bei prisijungus. Šis įstatymas
tebėra įstatymu ir šiandien.

Si vėliava pirmiausiai užplė-
vė savo ant trylikos valstybių
Atlantiko Pakraščiais, kur gy-
veno apie trys milijonai žmonių.
Šiandien ji plėvėsuoja 48 valsty-
vėse visam kontinente nuo jūrų
iki jūrų ir 130,000,000 žmonių
reiškia įai ištikimybę. Šios
garbingos padeties susilaukė di-
dėle žmonių meile ir pasišventi-
mu.

Piliečiai ją kėlė, o didvyriai
mirė už ją. Yra matomas tvir-
tos dvasios ženklas, kuris atne-
sė laisvę ir gerovę Amerikos
žmonėms. Tai yra visų mūsų
vėliava. (FLIS).

NAUJOS RUŠIŠ KURAS.

Didelės svarbos turi šių dienų
pramonėje nauja kuro rūšis, ir
dukles pavestą medinę anglis.
Šios rūšies duklės atlieka tą
pat, ką ir skystasai kuras, su vi-
somis pastarojo ypatybėmis; jos
tam tikrais ventiliatoriais įpučia-
mos į kuryklą, kame ir sudega
neliesdamos kuryklos sienų. Ku-
ryklojį kiekvieną duklėlę ap-
supta oro ir šio dėka degimas
eiti vienodas.

Oro kiekį visuomet galima tik-
sliausiai reguliuoti. Pakeitus
fabrikuose paprastas kuryklas
anglimis kuryklomis anglies dul-
kėmis pasisekdavo pasiekti di-
delio taupimo.

Be to, šis metodas turi tą ypa-
tybę, kad kuriko darbas visai
atpuola ir dar palengvėja pečių
ir katių priežiūra, nes ugnies
karštis padidamas sumažint ku-
rykloje oro kiekį, o sumažina-
mas oro padidinus.

Dėlei šio kuro gerų ypatybių
amerikiečiai pirmi atkreipė do-
mesį ir jau pas juos šis metodas
spėjo gerokai išsiplatinėti. Antri
po amerikiečių griebėsi šį kūrą
naudoti prancūzai. Jie kol kas
dar tik automobiliams jį taiko.
["T." Kr.

SMULKIOS ŽINIOS

Telšiai, gegužio 10 d. Aštuoni
varstai nuo Telšių. Sedos link
randasi mažas miškelis. Dar iš
ryto apie aštuntą valandą važia-
vo du žydu. Juos užpuolė trys
plėšikai ir atėmė 230 dolerių.
—Ester.

